

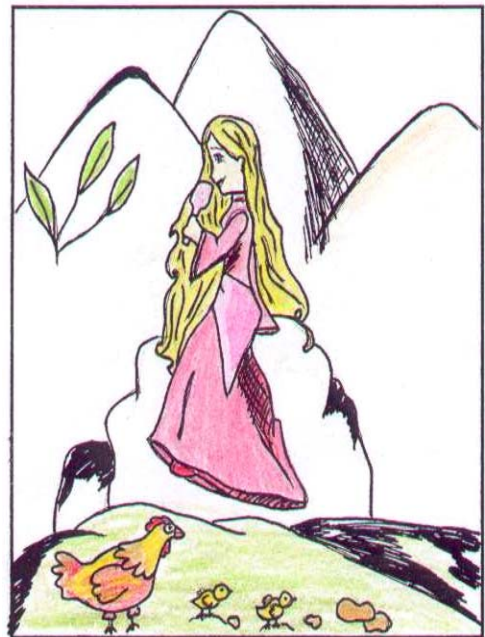
CRIATURAS DOS MONTES

AS MOURAS

As mouras son mulleres guapas e encantadas que viven nas fontes, castros, mámoas e ruínas de antigos monumentos; baixo a auga ou baixo a terra. Teñen cabelos loiros, a pel branca e as meixelas con lixeiros tons vermellos. Lavan , tecen e peitean os seus cabelos á luz do sol. Gardan tesouros.

Sacan os seus obxectos máxicos de ouro e póñenos a asollar nunha tenda . O que pase pode elixir o que máis lle gusta. Pero, se atopas unha, ten coidado en dicirlle que o que máis che gusta é a tendeira.

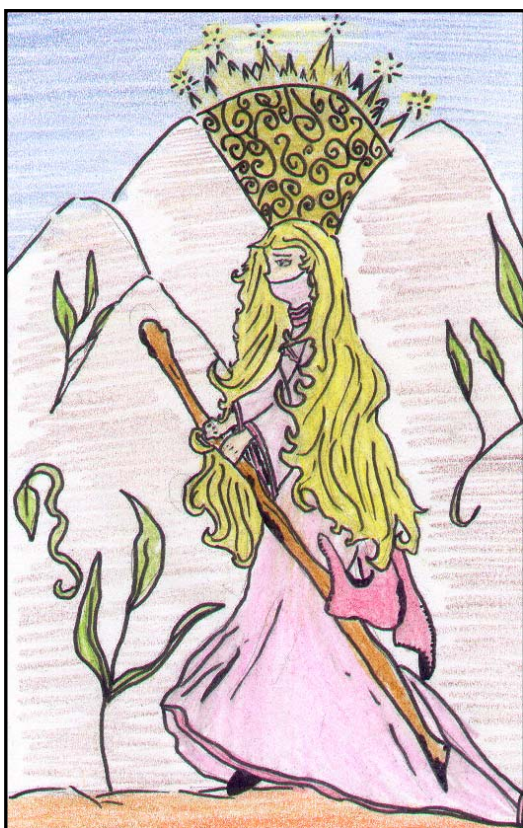
Ás veces preséntanse como unha guapa moza e quedan cun mozo para o día seguinte e, á hora da cita, en vez de guapa moza, vén unha enorme cobra, que lle pide un bico. Se a quere desencantar, para conseguir o seu amor ou as riquezas prometidas, tenllo que dar. Son perigosas e poden producir a morte do mozo por vinganza. Desexan ser desencantadas e colaboran dando instrucións e indicando onde están os tesouros.

Tamén poden cebar os porcos a cambio de algo, e agasallan co seu ouro a quen lles axuda. Pero non se pode contar o trato feito con elas, se non o ouro convértese en carbón.

"Na poza da moura en Domaio din que vivía alí unha muller moi guapa, que se peiteaba cun peite de ouro. E que na mañanciña de San Xoán saía unha galiña con pitos."

"No medio do río en Arnoia, cerca da ponte, había unha moura peiteándose. Pasaron por alí uns segadores que ían para Castela. Esta díxolle que tiña alá uns parentes e se lle podían levar un regalo. Eles así o

fixeron pero ó entregalo estoupou e morreu o señor.

Cando volveron para Galicia a familia do que morrera deulle ós segadores unha faixa para que lla entregasen á moura de Arnoia, e para un deles unha madeixa de seda que non se acababa nunca, pero cando a súa muller tecese que ninguén a vise.

Cando chegaron entregaron a faixa á moura, pero esta colleuna e púxolla a

unha cerdeira e, ó mesmo momento, ardeu.

A madeixa deulla o segador á súa muller, encargándolle que ninguén a vise. A madeixa nunca se acababa, pero un día viuna unha veciña tecendo e acabouse."

" Da Terra de Montes chéganos unha lenda que nos conta que debaixo do castro de Loureiro vive unha fermosa moza que baixa a contemplarse nas augas do río Lérez. Un día un mozo estivo falando con ela e esta

levouno ata a cova. Alí había trabes de ouro, potas, cuncas e pratos, todo de ouro. Ata unha galiña de ouro que poñía ovos de ouro. Pero tamén lle contou que había unha trabe de brea que queimaría a quen se achegase ós seus tesouros."

OS MOUROS

Son un pobo máxico, hoxe agachado baixo a terra. Fan vida nocturna e normalmente son de cor negra ou terrosa, aínda que algúns son louros e brancos. Segundo a mitoloxía son os constructores dos castros , mámoas , castelos, petroglifos e penedos. Viven baixo as súas propias construcións, sobre todo nos castros. A pesar da súa calidade de máxicos, fan actividades propias dos humanos: teñen cabalos, crían galiñas, matan porcos, comen e beben e van ás feiras . Pero ademais gardan tesouros e fan tratos cos mortais: os mouros ofrecen o seu ouro a cambio dalgún favor, aínda que o principal compromiso é que se lle garde o segredo. Se se conta, o ouro vólvese carbón.

"Un avó infórmanos que en Meira, indo para Cangas, hai un castro onde viviron os mouros, e que se comunicaban dende alí ata o río por unha cova para levar os cabalos a beber, pero que agora a cova está cortada pola estrada nova."

OS TESOUROS

Poden estar encantados e protexidos por un mouro, moura, serpe ou outro ser . O tesouro case sempre é de ouro e pode ter forma de obxecto , animal, vexetal ou persoa. Entre os que toman forma de obxecto hai lámpadas, carros, arados, peites, moedas , etc...; entre os que teñen figura de animais hai carneiros, bois, cabalos, etc... Entre as imitacións a minerais hai pedras, carbón e as perigosas trabes ou vigas que, ademais da de ouro ou prata, poden ser de veneno ou alcatrán.

"No castro de Celanova din que hai dúas minas; unha de ouro e outra de veneno con alcatrán; como non se sabe cal é a de ouro, ó tocarlle á de veneno con alcatrán ardería todo o pobo."

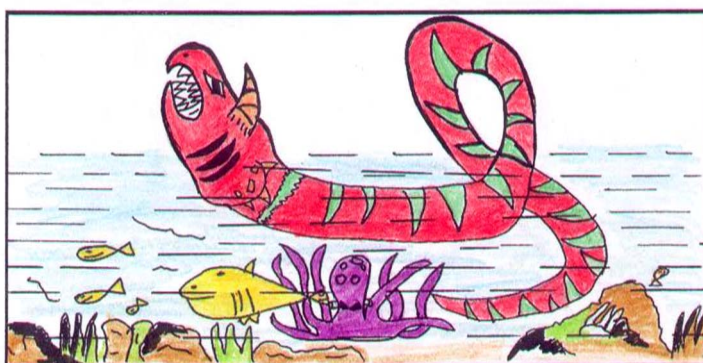
"Contoume miña avoa que un vello de Gondomar foi ó monte do Castro a buscar un tesouro que deixaran os mouros. Só atopou pedras que se convertirían en ouro se soubese desfacer o encanto. Pois seica hai que atopar a cobra e bicala na testa."

AS COBRAS

Atopámolas moitas veces gardando tesouros e seres encantados. Cando dormen profundamente será o momento de desencantar a bela moza ou de obter o tesouro. Para matalas hai que cravarlle algo na garganta pois ten unhas escamas durísimas.

A relación destas serpes ou cobras cos tesouros escondidos polos mouros aparece en moitas lendas.

"Contoume

meu avó que fai moito tempo había no monte unha cobra moi grande, que baixaba ó pobo a comer algunha ovella ou carneiro. Un día os veciños puxéronse de acordo para desfacerse dela e ataron unha corda como un adival ós cornos dun castrón, déronllo a comer e logo arrastrárona ata o río e alí a mataron."

"Conta meu avó que na Lagoa da Serpe, na serra de Pena Trevinca, había unha serpe moi grande que todos a temían; pero que as noites de lúa chea esta serpe se convertía nunha fermosa muller. Unha noite de lúa un mozo da aldea da Ponte, que é a máis próxima á lagoa, foi ver a serpe, e cal foi a súa sorpresa que se atopou cunha moza moi fermosa. Logo espera ata que abriu o día e cando de novo se converteu en serpe, bicouna na boca e apareceu a moza que el vira pola noite. Pasou un tempo e puideron casarse. Por iso alí lle chaman a Lagoa da Serpe."

O LOBISHOME

Un home ou unha muller por ser o sétimo ou o noveno fillo sen ter irmáns de distinto sexo interposto, ou por meigallo, pódense ver obrigados a tomar figura de lobo nun momento determinado.

O lobishome aparece metade home e metade canino, brazos e pernas longos, enormes garras, e pode ser bípedo ou cuadrúpedo, segundo as circunstancias; os ollos vermellos e sesgados que se tornan verdosos coa luz da lúa; o ataque ós humanos é

despiadado e bestial, sendo crenza que a súa ferida infecta e non cura, e se te come deixa a túa man esquerda.

"Conta miña avoa que polos montes de Celanova houbo un home lobo que de día era unha persoa normal pero que de noite, nunha época determinada, era lobo e matou sete mozas."